

Úkol číslo 1

Sociologie - Míra sociální kontroly a charakter sousedství.

HYPOTÉZA : TYP SOUSEDSTVÍ MÁ VLIV NA MÍRU SOCIÁLNÍ KONTROLY

Sociální kontrola - znamená takové chování, které vede k přijetí okolního prostředí . Je to soubor procesů a mechanismů, které si společnost vynucuje na svých členech. Probíhá v každodenní interakci jedince, ve skupinách a fázi socializace.

Sociální kontrola je vysvětlitelná z paradigmatu strukturně-funkcionistického a z pohledu konfliktualistické teorie. (Jandourek, Jan - Sociologický slovník, str. 131, Portál, Praha 2001)

Sousedství - je sociologický pojem. Patří do linie primárních vztahů po bok příbuzenství a přátelství. Odlišuje se větší formálností (podle Ferdinanda Tönnise). Znamená prostorově blízké sdílení života lidí, jenž se znají, pomáhají si , zároveň podléhají sociální kontrole druhých a současně sociální kontrolu svou interakci spoluvytvářejí (Jandourek, Jan - Sociologický slovník, str.233, Portál, Praha, 2001).

DIMENZE SOCIÁLNÍ KONTROLY : Koncept sociální kontroly můžeme chápat ze **sociálního hlediska** . Např. otázkou :
Co je považováno mezi členy sousedství za normální chování, tedy takové , které nevede k negativní sankci ?

Indikátor by vyplynul z tohoto hlediska a zeptal bych se osoby v sousedství : Můžete identifikovat nějakého Vašeho souseda, který vybočuje z běžného rámce svým odlišným jednáním ?

Dalším hlediskem sociální kontroly může být **komunikační**. Může mít osoba , která se vrátila po delším čase zpátky do původního prostředí potíže v komunikaci s jejími původními členy ?

Indikátor by zněl : Nezdálo se Vám problematické opět přivyknout jiným požadavkům prostředí ?

Jakým způsobem Vás původní prostředí přijalo zpět a jak jste se s tím vyrovnával ?

DIMENZE SOUSEDSTVÍ : Koncept sousedství bych chápal z hlediska **ekonomického**. Např. otázkou Může mít vliv na životní situaci člověka sousedství sdílené v prostředí města ?

Indikátor by zněl : Jaké výhody Vám přináší skutečnost, že znáte např. známého doktora či vlivného právníka ?

Komentář [DK1]: Navrhují nastudovat si sociologické pojmy sociální sítě a sociální kapitál. To vám umožní zamyslet se nad dimenzemi vytváření těchto sítí a kapitálu. Vyberte si dimenzi prostorovou a navrhnete hypotézu o vztahu mezi prostorovou blízkostí a vytváření si známých. Nezapomeňte rovněž, že sociální kontrolu nevztahujeme na sousedství obecně, ale na typ sousedství. Např. sousedství na sídlišti (městské prostředí je příliš obecné) Nejprve si vyberte typ sousedství a poté dimenze tohoto typu. Například: život na sídlišti má své specifické sociální, psychické, fyzické nebo ekonomické znaky. Vyberte si fyzickou dimenzi (velký počet obyvatel paneláku) a ekonomickou dimenzi přesuňte do sociální kontroly. (např. zda-li existuje nějaká forma solidarity a ekonomické výpomoci, která vede k vytváření závazků a sociálních vazeb). Poté můžete vytvořit indikátory, pomoci níž můžete měřit zkoumané jevy. Např. ukazatelem ekonomické výpomoci je množství peněz.

Sociální práce a politika - Míra stigmatizace klientů sociálního státu a charakter sociální pomoci, již se jim dostává .

HYPOTÉZA : STIGMATIZACE MUŽE VÝRAZNĚ ZMĚNIT SOCIÁLNĚ - EKONOMICKOU SITUACI KLIENTA

Stigmatizace - znamená označení osoby , jež se negativně odlišuje od normálních pravidel zejména v ohledu psychickém, fyzickém nebo sociálním. To zapřičiňuje nedostatek přijetí ze strany druhých . Např. osoba, která ne vlastní vinou způsobí smrt školáka. Okolí pak osobě přiřkne negativní atributy jako viníka (Jandourek, J. - Sociologický slovník, str.239-240, Portál, Praha, 2001-př.stigmatizace je můj vlastní)

Sociální pomoc - Souhrn státních nebo jiných institucí vedoucí ke zlepšení sociálních a ekonomických podmínek. Může nabývat různých forem v závislosti na orientaci státní politiky (viz. pojem sociální politika in Jandourek, J. - Sociologický slovník, str.186,Portál, 2001)

DIMENZE STIGMATIZACE : Koncept stigmatizace bych vymezil hlediskem **psychologickým** . Otázka : Jakým způsobem přistupují druzí lidé ke stigmatizované osobě ?

Indikátor by zněl např. Dávají Vám lidé při setkání zřetelně najevo z jaké pozice se na Vás dívají ?

Co děláte pro to, aby se situace změnila ?

Dalším hlediskem může být **sociální** . Jaké důvody vedou společnost k tomu, že stigmatizují své jedince nebo skupiny ?

Indikátor - položil bych otázku : Proč Vás označili za viníka nehody, za kterou nemůžete? Nesouvisí to nějak např. s Vaší oblíbeností, nebo postavením ve společnosti ?

Komentář [DK2]: Zřejmě jste plně neporozuměl vyzkumnému problému. Úkolem je najít vztah mezi mírou stigmatizace a charakterem sociální pomoci. Charakter sociální pomoci je zde nezávislá proměnná, která ovlivňuje míru stigmatizace. Zkuste se zamyslet, jakými prostředky a způsoby pomáhá stát nezaměstnaným a jak tyto odlišné prostředky mohou ovlivnit míru stigmatizace. Např. co si myslíte, může nabídka veřejně prospěšných prací pro nezaměstnané vést k zlepšení jejich sociálního postavení nebo psychické pohody? Jakými indikátory byste tyto dimenze stigmatizace měřil?

DIMENZE SOCIÁLNÍ POMOCI - Koncept sociální pomoci můžeme vymezit z **politického** hlediska otázkou : Může mít kvalita sociální pomoci vliv na klienta tíže napr. půjde volit?

Indikátor - Důchodce, který není příliš spokojený s penzí, bych se zeptal. Byl jste v poslední době zúčastněn nějakého politického rozhodování?
Vztahovalo se nějak toto Vaše rozhodnutí k životní situaci?

Závěr: Úkol č. 1 splněn s připomínkami. Pokud nezpracujete na jejich odstranění, nepodaří se vám dostat se dál. Zkuste si více ujasnit, co vlastně chcete zkoumat a snažte se, aby vše do sebe zapadalo. Pokud máte na mne nějaké otázky, můžete mi napsat na email adresu: david.kostlan@centrum.cz. Přeji hodně úspěchů do další práce.